

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. XV. Aliquot perfectiones diuinæ recensentur, quomodoque
considerandæ sint docetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

CAPVT XV.

Singillatim aliqua perfectiones diuinae recensentur, vt quomodo consideranda sint, innotescat.

QVONIAM expedire & utile in sancto hoc exercitio esse diximus, diuinarum perfectionum considerationem, cum horum mysteriorum meditatione coniungere, necessarium videbatur, in visum eorum, qui id per studia & in scholis non didicere, distincte & breuiter declarare, quid sacra Scriptura & Sanctorum doctrina per perfectiones diuinas, quae nobis occurrunt saepius consideranda, intelligant. Dicimus ergo primo, Deum aeternum, & ipsam aeternitatem esse: id est, durationem eius, & esse, principio caruisse, nec habituram finem; nec in illa successionem, mutationem, varietatem vllam esse, sed semper vniuersam manere, id est, vno semper modo & tenore. Reliqua omnia suum habuere principium: e
R nihilo

Perfectionum Dei
praeputa,
quae.
Aeternitas.
D. Thom.
p. 9. 10.

386 FRANC. ARIAS CAP. XV
nihilio quippe sunt condita. & licet
aliqua, ut animæ rationales, angelus
& corpora cœlestia nullum habent
ra sint finem, habere tamen possunt.
Nam in nihilum illa redigere potest
Deus, si ea conseruare desinat. & con-
mersi iam esse permanens (sed prin-
cipatum) Deo conseruante habent
in operationibus tamen variationem
& successionem habent. At in Deo
nihil horum est nec esse potest. nec
ut principium non habuit, quia
nullo dependet, ita nec desinere po-
test esse. quia esse à seipso habet.
Proinde considerandum omnem ma-
gnitudinem, maiestatem, gloriam
& perfectionem, quam hodie Deus
habet, semper habuisse.

Immuta-
bilis.
D. Thom.
1^a 2^a 49.

Hinc sequitur & alia Dei per-
fectio, quod scilicet sit immutabilis
id est, quod nunquam vlla in se
fuerit, nec esse possit mutatio. Om-
nibus in rebus aliqua fuit mutatio
& multis eadem mutationibus
noxia sunt; nam à non esse, ad esse
quod habent transiēre, & ex quo
coepere, mutata sunt, nouas accipi-

DE ORAT. MENTALI. 387

endo formas, perfectiones, aut qualitates, aut noua loca in angelis atque animabus Beatorum hoc videmus: tamen enim in esse maneat & gloria, quantum tamen ad locum, & quantum ad intelligendum ea, quae ante ignorabant, & nouum accidentale gaudium, quod ante non habebant, concipiendum, mutari queunt. At in Deo, quantum ad diuinitatem, nulla harum reperiri mutatio potest. neque enim mutare locum potest, ut qui omni in loco sit, & si alium de nouo crearet mundum, in ipso esset, non quod ipse mutaretur, sed quod ille de nouo mundus creatus mutatus esset à non esse ad esse quod reciperet; nec in se nouam Deum aliquam perfectionem acquirere potest, quia infinitus est, & omnes quae esse & concipi perfectiones possunt, in se continet.

Simpliciter.

Alta Dei perfectio est, quod id sit simplicissimus, id est, non est in ipso *D Thom.* *p 1. q 3.* vlla compositio, nec partium, aut rerum diuersarum mixtura. Corpora composita sunt, vel è membris &

R 2

par-

partibus quantitate sua distinctis
 vel è materia & forma, & si vivat
 anima constant & corpore. Omnia
 hæc magnam imperfectionem ad-
 guunt, nec in Deum cadunt, qui
 finitè perfectus est: neque enim corpus
 est, nec figura corporea, nec quæ
 talem fingere Deum oportet; sed
 spiritus purissimus est, & substantia
 maximè spiritualis, id est, esse
 substantia multū ab omnibus his
 imperfectionibus quas in alijs cor-
 poribus videmus, aliena, infinitè
 nobilitatis & pulchritudinis, &
 ipsa perfectio infinita. atque ita
 contemplari oportet, non im-
 nando in ipso figuram, aut formam
 aliquam particularem. Hinc sequi-
 tur, in Deo non esse accidentia, nec
 quidquam naturæ eius extrinsecus
 subiectū enim quod habet accidentia
 ipsius iam perfectionem accipit.
 corpus à calore, qui eius est accidentia
 & anima & angelus perfectionem
 recipiunt à gratia & virtutibus in-
 fusi, quæ accidentia sunt; at Deus
 nullo recipere perfectionem potest.

D
 atq
 etia
 ibi
 ipse
 bus v
 parte
 lam
 terra
 gulis
 gnit
 que c
 feruā
 vniue
 Se
 Deo
 mus:
 princ
 tine
 rari i
 & per
 tamen
 crem
 mens
 tat, q
 omni
 Al
 poten

atq; ita nec habere accidentia. Hinc
etiam sequitur, quod, ubi Deus est,
ibi sint omnia quæ in Deo. Nam ut
ipse est simplicissimus & sine parti-
bus ut diximus, non potest habere
partem hanc unam in vno loco, il-
lam in altero, sed in omnibus cœli
terræque partibus, & in harum sin-
gulis cum omni sua maiestate & ma-
gnitudine præsens est, unamquam-
que creaturam, etiam minimam con-
servans & gubernans, sicut est in toto
universo simul, singula conservans.

Sequitur inde & alia perfectio in
Deo notanda, quod sit actus purissi-
mus: id est, ad ipsum velut primum
principium, & primam causam per-
tineat, cæteras causas movere, ope-
rari in omnibus, & omnibus bona
& perfectiones communicare, ipse
tamen non moveatur, nec aliquid in-
crementum recipiat: item, quod nullam
mensuram, limitem, nec terminum admit-
tat, quoniam immensus est: cumque
omnia ipso indigeant, ipse nullo.

Alia perfectio Dei est ipsa omni-
potentia, id est, potest omnia, &

*D. Thom.
1 p. 92. a.
3 q. 3.
ar. 1.
Actuali-
tas.*

*Omnipo-
tentia.*

*D Thom.
quid p. 1. q. 25.*

R 3

390 FRANC. ARIAS CAP. XV.
quidquid voluerit potest, semper
que fit, quod ipse efficaciter & de-
terminatè vult. In creaturis & præ-
sertim hominibus & angelis po-
tentia & operandi quidem vis est,
sed limitata: hæc enim facere pos-
sunt, nõ illa; & ad ea, quæ facere pos-
sunt, multis opus habent auxilijs &
instrumentis. Rex, etiam potentissi-
mus, ad regnum regendum, quot
ministris & magistratibus, à quibus
iuuetur, opus habet? Ad regem ini-
micum profligandum, quot militum
copijs, exercitibus & armis eget?
Magnus artifex ad opus aliquod fa-
ciendum, quot ferramentis, artifi-
cij, & materialibus opus habet?
Creaturarum etiam potentia à vio-
lencia & resistentia alterius impe-
diri potest, vti videmus in sole; qui
quamuis magnam ad illuminandum
& calefaciendum vim habeat, ni-
bes tamen ex leuibus vaporibus &
queis congelata, illi resistit, & im-
pedit quò minus illuminet terram
& calefaciat. At Dei potentia ab om-
nibus illis imperfectionib⁹ libera
est.

DE ORAT. MENTALI. 391

est: potest omnia, & nihil est, quod non possit, nec quisquam illi resistere potest. Et ad faciendum quæ vult & potest, nullo opus habet, nō instrumento, non materia, non tempore; nam solo verbi sui imperio, solaque voluntate, & è nihilo, & in instanti, sine vlllo denique labore, facere potest quidquid vult.

Alia in Deo perfectio est, quod ^{Sapientia} sit infini: è sapiens. In hominibus & ^{D Thom.} Angelis sapientia inuenitur, sed ^{1. 2. q. 14.} limitata, vt longè plura sint, quæ ignorant, quàm quæ norint: & ista quæ sciunt, non comprehendunt; nam quantumuis multa de illis norint, plura tamen scienda restant; & ea etiam quæ iam norunt, maiori perfectione scire possunt. Et illa etiam quæ scire possunt, nō simul & iunctim intelligunt, nec cōcipiunt, sed modò hoc, modò illud intelligunt. Non ita Dei se habet sapientia, quia est infinita, hac ipse nouit omnia, tam quæ iam inde à principio mundi fuere, quàm quæ deinceps futura: nec modò magna, verùm et-

R. 4

iana

iam minima, ipsos quin etiam ætius
 atomos, & omnes aquarū maris gut-
 tas, quarum numerum perspectum
 habet, nec modo ea, quæ in exte-
 riori sunt superficie, sed & quæ
 in terræ visceribus, abyssō maris, &
 hominum cordibus abscondita de-
 litescunt: nec modò, quæ iam factæ
 & erunt, sed & infinitè plura. nam
 nouit quidquid fieri possibile est, id
 est, omnia, quæ facere Deus potest,
 & omnia quæ nouit, etiam compre-
 hendit, id est, perfectione quadam
 infinita nouit. Et quod maius, com-
 prehendit seipsum, quæ ex se est, scire
 quidquid sciri potest. Et omnia illa
 quæ nouit futura, corā videt, & velut
 præsentia habet: adeò vt in scientia
 eius nō sit tēpus præteritū, nō futu-
 rum, vti nobis est. omnia. n. eius eter-
 nitati præsentia sunt: nouit quos, &
 videt omnia, non successiuè vnum
 post aliud, sed simul omnia. ita vt vi-
 sio & consideratio vnius, non impe-
 diat aliarum. Et licet actualiter om-
 nia videat, illius tamen visus, tam
 nihil propterea impeditur & turba-
 tur,

tur, à videndo & contemplando se-
ipsum, quasi aliud non videret, nec
intelligeret quam vnum seipsum.
nam ipsa eius essentia diuina exem-
plar est & prototypō rerum omniū:
atque ita seipsum intuendo omnia
quam clarissimè videt & cognoscit.

Hinc alia nascitur perfectio in *D. Thom:*
Deo consideranda, scilicet, quòd sit *p. 1. q. 26.*
infinite beatus. Creaturæ omnes in- *Beatitudo*
tellectuales, quæ in cœlo agunt, be-
atæ sunt, Deum intellectu facie ad
faciem clarè videndo, voluntate
illum amando, & illo fruendo. Et
pro claræ Dei cognitionis mensura,
amor erga Deum & gaudium quod
ex ipso recipiunt magnus est, aut
paruus. Verum nulla Deum creatu-
ra comprehendit; nam quantum-
cumque clarè & perfectè quidquid
in Deo formaliter est videat, & co-
gnoscat; semper id eò quòd Deus in-
finitus sit, videri & cognosci maiori
claritate & perfectione potest. Et
quoniã nemo beatorum ipsum cõ-
prehendit, hinc nemo ipsum amare
infinite amore potest, nec infinito

R 5 gau-

394 FRANC. ARIAS CAP. XV.
gaudio perfrui: etsi tanto ipsum
amore ament, tamque intensa de-
lectatione eo beati gaudeant, ut ne-
mo quid amplius eo quod habet,
desiderare queat: totam namque co-
pacitatem proximam voluntatis sua
amore & gaudio plenam habet. So-
lus Deus seipsum comprehendit, &
se videt & cognoscit quantum quatu-
sus est, & quantum cognosci potest,
idque infinita claritate & perfectio-
ne: atque ideo se ipsum infinito
amore diligit. Hinc sequitur, beatis-
simam & supremam illam substan-
tiam, quae Deus est, infiniti gaudij &
infinitae delectationis pelago ple-
nissimam esse. Haec perfectiones, quas
iam exposuimus, & reliquae, quae
quod intellectu faciles, particula-
tim non enarramus, sunt quae in
Deo, ob rationes & fines quos dixi-
mus consideranda sunt. De discursi-
bus autem quibus mentem ad eas-
dem considerandas attollere possi-
mus, deque reuerentia & humilitate
quam in ijs considerandis adhi-
bere debemus, iam mox loquemur.

CA.

